

IV b1
Kapel
Topelius

Topelius, Zacharias

Musikstycken

ur operan

KUNG CARLS JAGT

af F. PACIUS och Z. TOPELIUS.

Utförda vid konserten den 3 Maj 1865.

HELSINGFORS,

J. C. Frenckell & Son, 1865.

N:o 1. Ouverture.

N:o 2. Jägarkör.

(Första akten: Åland, fri plats i skogen, der de kungliga tälten äro
uppslagna.)

Imprimatur: Carl von Schoultz.

Halloh, i den villande gröna mark!
Halloh, i den doftande sköna park
Som en monark
Går jägarn stark
Sin raska gång
Med klang och sång
Och fruktar för ingen fara.
Halloh! öfver gungande tufvans bådd,
Halloh! öfver ljungen i mossa klädd,
Vid källans brädd
Flyr elgen rädd
Och snabb och vig
Att dölja sig
För ilande ryttarskara.
I spetsen för oss rider Sverges kung;
Kung Carl är tapper, kung Carl är ung.
Så sjung!
Så sjung under himlens fria blå
Till kungens ära ett gladt halloh,
Halloh!

N:o 3. Cavatina.

(Andra akten: Kastelholms ruiner. Natt, mårsken, storm.)

O du nattens höga,
Silfverklara öga,
Hulda måne, som ur slitna skyar
Ensam lugn på jordens oro ser,
Låt din milda stråle
Genom stormen småle,
Sänd ditt ljus, som hennes mod förnyar,
I den svaga flickans hjerta ner!

Ha — det är tid
Ej mer, mitt hjerta, att bäfva!
Fara och strid
Kring kungens hufvud sväfva.
Hör det, du mur,
Som störtar i ruiner,
Hör det, natur,
Som vildt i stormen hviner!
Himlarna stå i brand;
Brottet har sträckt sin hand,
Sveket har snärjt sitt band
Mot din krona,
Mot din krona, min kung, mitt land!

Står du ej opp
Ur dessa murars grafvar,
Hjeltars tropp
Med dina multna glafvar?

Förtro ej din vakt
Åt dessa svaga armar!
Finns ej en makt,
Som nådigt sig förbarmar? . . .
Murarna svara ej;
Grafvarna öppnas ej;
Hjeltarna vakna ej;
Ack, allena, allena jag står . . .

O, nej!
Du, odödligt höga,
Starka allmachtsöga,
Du som genom natt och storm och öden
Ensam lugn på jordens oro ser:
Låt din milda stråle
Genom natten småle,
Sänd ditt ljus, som styrka ger i nöden,
I den svaga flickans hjerta ner!

Se, dagen randas,
Naturen andas,
Och hoppet blandas
I orons brand!
Upp! De förkläddas
Graf skall bättas;
Men du skall räddas,
Mitt fosterland,
Af en flickas hand! —

N:o 4. Marknadskör.

(Tredje akten: Saluplats vid hafssstranden. Marknad och folkhimmel.)

Hej så lustigt bara,
 Här är godt att vara,
 Här är öfverflöd på alla saker rara,
 Mynt i alla fickor,
 Raska gossar, flickor;
 Sådan marknad går ej af för svafvelstickor.
 Låt oss sälja, välja och befalla,
 Och tillika rika blifva alla.
 Hej så lustigt bara,
 Här är godt att vara,
 Här är öfverflöd och ingen nöd.

Åbokrämare.

Flickor små och drängar,
 Hvem af er har pengar?
 Hvem vill ha kattun till sina brudesängar?
 Granna band och schalar,
 Tobak för en daler,
 Snus och krut och bly för den som väl betalar?

Gummor små och gubbar,
 Här är tyg till stubbar,
 Här är knappar, tappar, lappar, spik och nubbar.
 Kära, si på struten,
 Kaffe, det är knuten!
 D' å' så godt för bröstet och så sött för truten.

Fiskargummor.

Hvem vill köpa laxar,
 Abbor, sik och braxar?
 Aldrig såg bland fisk man så'na stora kaxar.

Strömming, jo jag tackar;
 Tunnan väl jag packar.
 Si så magra stjertar och så feta nackar!

Första Juden.

(Visar sitt gyckelskåp och positiv.)

Hvem vill se min schture schkåp,
 Mine schmucke tafler?
 Kunger und printzesser — hå!
 Fyrster und genraler!
 Schlacht bei Lützen — guck, mein Sohn!
 Caeser und Napoleon!
 Schture exposition . . .
 Koster tausend thaler.

Tal. Das ist derselbe Guckkasten, wo die grosse und wunderschene Königinn Medusa von Athenien hinein guckte, dabei ihre Durchlaucht von Vergnügen so ausser sich gerieth, dass Hochderselben ihre Königliche Haare sogleich in Schlangen verwandelt wurden.

Titte! London und Paris!
 Helsingfors! Kajane!
 Eva uti paradis,
 Turker und Morianer!
 Se, den schture hvalfisk här
 Ist aus Reval på min Ehr,
 Und den lille lejon der
 Ist aus esplanaden.

Tal. Gott verdamme mich, da ist ja wieder der alte dumme Moses mit seinem verfluchten Bär. Aber warte mal, ich will ihm

einen schenen Bissen Scandinvismus in den Hals stopfen. Das nationale Element ist heutzutage eine Löwenhaut, wo jedermann hineinkriechen kann, um seinen lieben Nachbar auszupfeifen.

Andra Juden.

(*Med en dansande björn.*)

Kommt mal her und se den Björn,
Ist ein ächt Finnländer!
Han kan flige som en örн,
Dantze utan ände.
Seht mal på den ludne kropp,
Han kan valse i galopp . . .
Polka und mazurka hopp!
Wie das geht behende.

Tal. Das ist derselbe Björn, von dem Tegnér so schen gesungen hat in Frithiofs Sage und der den grossen Feldmarschall Papenheim lebendig auffrass in der Schlacht von Waterloo. Seyd nur ruhig, Kinder, er frisst nur grosse Generalen und besonders pfiffige Menschen. Dabei ist er zwar ganz frei, aber in Ketten und Nasenring, das ist die neue französische Mode. — Potz Donnerwetter, da ist ja wieder der verrückte Benjamin mit seinem elenden Guckkasten. Aber warte mal, ich brauche nur einige dicke Wolken ächt patriotischen Fennomanismus auszublasen. Wie sehr ich liebe die Nationalität, wenn man nur damit Geld verdienen kann!

Första Juden.

Lieber Freund, wo kommst du her?
S'ist ja eine Schande.

Andra Juden.

Lieber Freund, ich bitte sehr,
Bin im Vaterlande.

Första Juden.

Jach är Schwede.

Andra Juden.

Jach är Finne.

Båda.

Ack wie schen zu leben
Im theuren Vaterlande!

Kantelesångerska.

(*Episod.*)

Kuulkaapas, kultaset, surullisen laulua,
Kuin hän murhessa kuikuttaa:
Ja kuulkaapas, kultaset, surullisen laulua,
Kuin hän murhessa kuikuttaa.
Kaikki mitä mailmassa lienee
Murhetta minulle muistuttaa.

En Krögare.

Kära mina gossar,
Se hur solen blossar,
Nu så är det tid att ni på pungen lossar.
Här är öl som gäser,
Här är mjöd som fräser . . .
Vill ni lite bränvin ha, jag er ej snäser . . .

Kören.

Kära mina gossar etc.
Hej, hej, hej, hej så lustigt bara etc.

N:o 5. Duett.

(Andra akten: På hafssstranden i solnedgången.)

Leonora.

Kom du min gosse, kom, o kom,
Från denna strand att vända om!
Här lurar döden på din stig;
Fly, om du älskar mig!

Jonathan.

Sörj ej, min vackra flicka du,
Fri står jag här hos dig ännu.
Stark är min arm och fast mitt mod,
Och säkert är mitt lod.

Leonora.

De komma, komma många,
Dig gripa och dig fånga . . .

Jonathan.

Hulda, lugna dig!

Leonora.

De skola fängsla, binda,
I bojor hårdt dig linda . . .

Jonathan.

Mer ej ängsla dig!

Leonora.

Ack, om du dör, skall jag så ensam vara!
All fröjd och frid med dig sin kos skall fara.

Jonathan.

Sörj icke mer! Med dig jag flyr, du ömma,
Att på en fjerran strand vår kärlek gömma.

Jonathan och Leonora.

Jag har en vän, en vän så huld,
Så trogen som det klara guld.
Den vännen vill jag hålla kär,
Den vännen {han} {hon} står här.

Den vännen är mitt hopp, min tro,
Den vännen är min lefnads ro,
Den vännen är min tröst, min frid
I lifvets heta strid.

Jag ingen ann' mitt hjerta ger,
Och ingen kan oss skilja mer,
Och hans jag är } i lust och nöd,
Jag hennes är }
Allt uti lif och död.

N:o 6. Dryckesvisa.

(Första akten: Jägare kring dryckesbordet.)

Drick! Njut! Älska och dröm!
Lyckan hon flyr med stunden.
Drick! Njut! Bägaren töm!
Tänk på din mö så öm!

Lifvet är kort och döden är lång;
 Jaga vi fritt med klang och sång;
 Drick! Njut! Älska och dröm!
 Lyckan hon flyr med stunden!

Drick! Sjung! Drufvan i dag
 Blöde för kung och flicka.
 Drick! Sjung i jublande lag!
 Härnäst blöder du och jag.
 Jaga vi fritt, så jaga vi båst,
 Här är den kung, som dricker mest.
 Drick! Sjung! Drufvan i dag
 Blöde för kung och flicka.

Drick! Njut! Lif eller död
 Töm i en enda droppe!
 Drick! Sjung! Lust eller nød
 Göm uti drufvans glöd!
 Jaga vi fritt, så jaga vi gladt,
 Dricka hvar dag och dricka hvar natt.
 Drick! Njut! Lif eller död
 Töm i en enda droppe!

N:o 7. Finale.

(Tredje akten: *Hafstranden. Ute på redden rider för sitt ankare en festligt smyckad fregatt med den kungliga flaggan.*)

Kör.

Konungens nåd
 Har lagens bila hejdat.

Vist är hans råd,
 Och må hans namn bli frejdadt!

Leonora.

Lycka och lif
 Hans nåd åt oss beskärde.

Jonathan.

Mer än ett lif:
 Det som ger lifvet värde.

Kören.

Konung, vi tacke dig!
 Konung, vi prise dig!

Jonathan och Leonora.

Skyddande hamn
 Skall nu vår kärlek finna.
 Der skall ditt namn
 I våra hjertan brinna.

Kören.

Konung, vi tacke dig etc.

Horn

Ett rykte sällsamt, ja otroligt,
 Har sagt hans majestät af bofvar fången.
 Vi skyndat hit att sjelf oss öfvertyga
 Och glädas att vår kung se oskadd här.

Reuter crantz.

Hvad ser jag! Denne man, till döden dömd,
 Står fri vid sidan af sin kung!

Kungen.

(Tal) Jag vill det.

Hans brott jag glömt. Hans straff jag eftersänkt.

Horn.

Ers majestät, tillåt mig att erinra,
Att lagen honom dömt. Omyndig än,
Ers majestät ej eger att benåda.

Drottningen.

Gref Horn, vi länge glömt, båd' jag och ni,
Att äfven kungabarn till ålder komma.
Man mognar tidigt under kronans tyngd,
Och hvad i år än brister kan ersättas
Af kungligt sinne och af manlig håg.
Er kung ej neka kronans skönsta ära,
När — märk gref Horn! — han vill blott den begära.

Kungen.

(Deklamation med musik.)

På Åland slutad nu är kungens jagt;
Till statens värf oss låtom återvända.
Men förrn vi lemlna denna sköna trakt,
Der troget folk kring thronen håller vakt,
Låt ett farväl oss än till Finland sända.

O Finland, mina fäders arvelott,
Som blödt för dem, som stridt för dem med ära.
Som städse lidit och försakat blott,
Men aldrig knotat, svikit och förrådt,
Du står din unge konungs hjerta nära.

Jag älskar dig! Vill Gud att jag en dag
I frid bär mina fäders ärfda krona,
Jag svär att värna dig med rätt och lag,
Och denna arm, opröfvd än och svag,
Skall läka dina sår, din nöd försona.

Hvad öden ock för dig må randas än,
Blif trofast, som du var, i fröjden, smärtan!
Vid Gud, din kung skall gälda det igen!
Det är min ed. Välan, så rista den,
I dina hälleberg och dina hjertan!

Hymn.

Och ila vi bort från Finlands strand,
Det älskade land, det dyra land,
Så helsa vi högt dess blomstrande skär,
Så lemlna vi minnen och hjertan der.

Och lefve du fritt och sällt och gladt,
Du älskade land, vårt hjertas skatt!
Högt stige vår böن mot himmellens rand.
För dig, för dig, o vårt fosterland!

Kungen.

Ett högt farväl åt Finland!

Kör.

Farväl! Farväl!

(Konungen och enkedrottningen med deras hof stiga i sluparna, under
det att landstolket, hvifande med hattarna, betäcker stranden och
höjderna. Den kungliga slugen passerar längsamt förbi perspektivet.
Aftonrodnaden förgyller höjderna och sjön.)